

פרוטוקול ועדת שימור, הנצחה ושמות

פרוטוקול ישיבת ועדת שימור, הנצחה ושמות שהתקיימה במשרד המועצה ביום 18/02/2024

בהשתתפות:

שם	תפקיד
איתי ויסברג	ראש המועצה
מנחם ברגב	נבחר ציבור וחבר עמותת דורות
זיו רכלבסקי	חבר עמותת דורות
איל טפרברג	נציג עמותת דורות
יואב מלטר	מהנדס המועצה
עמנואל קאופשטיין	חבר העמותה לשימור בנימינה
אלי אליוביץ	חבר העמותה לשימור בנימינה
אושרת נגר	דוברת ומנהלת פרויקטים של המועצה

נעדרו:

שם	תפקיד
דניאלה אילון	נציגת ציבור
חנני רויכמן	נציג ציבור
אהרון שיאחי	נבחר ציבור
גיקלין בן עמי	נבחרת ציבור
יובל חלמיש	חבר העמותה לשימור בנימינה
גיא שחר	מנהל מחוז חיפה מועצה לשימור אתרים

על סדר היום:

1. מיקום מדרגות לולייניות לתחנת הניטור בגבעת עדה
2. ייצוב קיר החאן בכניסה לבית הספר גבע
3. חלופות שיפוץ לבית יד לבנים בנימינה

ריכוז החלטות והמלצות

1	ייצוב קיר החאן בכניסה לבית ספר גבע- הוועדה קובעת כי יש להיעתר לבקשת התושב בכפוף לפיקוח על העבודה של המועצה לשימור אתרים או מי מטעמם ואישור שנעשית על פי תקן השימור. עבודת השיקום תתבצע במימון מלא של התושב. השלט שמוצב על הבית במסגרת הנחיות השימור יבחן לתיקון על ידי המועצה לשימור אתרים ועמותת דורות במימון המועצה והעמותה.
2	מיקום מדרגות לולייניות לתחנת הניטור בגבעת עדה- הוועדה מאשרת את המיקום החלופי המוצע להצבת גרם המדרגות.
3	חלופות שיפוץ לבית יד לבנים בנימינה- הוועדה מחליטה לאשר את החלופה שהוצגה לה.

דיון והמלצות:

סעיף מספר 1 – ייצוב קיר החאן בכניסה לבית ספר גבע

דיון	
	<p>איתי ויסברג: שלום, התכנסנו לוועדת שימור אחרונה בהחלט לקדנציה הנוכחית. יש לנו שלושה נושאים לדבר עליהם. הדבר הראשון זו החומה שנמצאת בכניסה הצפונית של בית ספר גבע, חומה היסטורית שדורשת טיפול שיקום כלשהו.</p> <p>פרי גרינולד: פנה אלינו אלי קרסניץ שגר ברחוב הניצנים 14 א', אני מקריאה את פנייתו:</p> <p>"בקדמת החלקה שלי נמצא קיר עתיק מתקופת הטורקים</p> <p>הקיר לא תוחזק מזה שנים רבות ובמידה רבה מתפורר עד למצב של חורים שנפערים בו מה שהיה נראה לי לא בטיחותי, ביחוד לאור העובדה שהקיר סמוך לבית ספר "גבע" ולידו עוברים כל יום מאות ילדים והורים.</p> <p>מתוך חשש ורצון לשמור גם על הבטחון וגם לשמור על אורך החיים הנכס לשימור, הזמנתי על חשבוני בדיקה משני גופים פרטיים שעוסקים בשימור מבנים באופן מקצועי. חוות הדעת של שניהם הייתה זהה ואמרה שהקיר במצבו הנוכחי מחייב תחזוקה ואיננו בטיחותי.</p> <p>שניהם הציעו את אותו אופן פעולה שהוא ניקוי, מילוי אבנים חסרות, כיסוי בחומר יעודי של הקיר מהצד הפנימי בשכבה של כ-5 ס"מ (הצד הפנימי מורכב מאבנים קטנות ומילוי ישן ומתפורר) ומילוי בחומר יעודי בין האבנים הגדולות שבצד הקדמי. מצרף כאן חוות דעת אחת של מומחה:</p> <p>-----</p> <p>הי אלי,</p> <p>בעקבות הביקור היום, עשיתי כמה בירורים על חומרים, וגיבשתי הערכה לזמן עבודה. עבודת שיפוץ וחיזוק החומה מצריכה:</p> <p>ניקוי והסרת אבנים רופפות וחומרי מליטה ביניהם.</p> <p>החלפה של אבנים פגועות.</p> <p>סגירת חורים בחומה עם אבנים לפי התאמה לפנים ולחוץ, בעזרת חומרי בנייה ייעודיים.</p> <p>אני יעשה את רוב העבודה, שתערך לפחות חמישה ימי עבודה, ואצטרך להיעזר בפועל לשתי ימי עבודה לפחות.</p> <p>עלות העבודה כולל כל החומרים 15,000 שח לא כולל מע"מ.</p> <p>-----</p> <p>לאור חוות הדעת הזמנתי חומרים לעבודה בהתאם לדרישה מחברת "ארקו ליים" העוסקת בשימור וחזור מבנים עתיקים.</p> <p>כרגע אני ממתין (כבר חודשיים בערך) לאישור הוועדה לשימור כדי להתקדם עם העבודה עם אנשי מקצוע.</p> <p>מצרף צילומים של הצד הפנימי והחיצוני של החומה במצבה הנוכחי.</p> <p>תודה, אלי קרסניץ"</p> <p>מנחם ברגב: אתם יכולים בבקשה להציג את התמונות שצירף?</p>

פרי גרינולד : בוודאי, התמונות גם נשלחו אליכם טרם הישיבה.

יואב מלטר : הקיר הזה בנוי בצורה שהצד החיצוני שלו, מה שרובנו רואים, זה אבנים גדולות והצד הפנימי הוא אבנים יותר קטנות, מה שנראה כמו מילוי, זאת אומרת בעבר אולי היה עוד אבנים גדולות בצד הפנימי או משהו כזה. עכשיו, אותו תושב מבקש לעשות פה פעולת שיקום וייצוב הקיר, כאשר מה שמעניין אותו זה בעיקר היציבות של הקיר בצורה כלפי חוץ מילוי בין האבנים וכלפי פנים יש חלקים שיש תמיכה ובהם הוא יעשה רק בין האבנים הקטנות אבל רוב הקיר הוא חסר תמיכה, הוא נשען אך ורק על אותן אבנים והוא מבקש לכסות אותן באופן מלא.

עמנואל קאופשטיין : הוא יציב הקיר הזה?

יואב מלטר : לא, בגלל שהוא לא יציב..

יש לנו פניה של תושב עם בקשה שלו של מה לעשות, אני מציע להיענות לבקשתו, לאפשר מילוי בין האבנים בצד החיצוני, וכיסוי מלא בצד הפנימי מלבד המקומות שבהם ניתן להסתמך על התמיכה ולעשות רק בין אבנים.

אני מזכיר שלא עשינו חפירות כדי לראות את היסודות, זה רק על בסיס מה שרואים וחוות דעת שהתושב צירף.

זיו רכלבסקי : הוא עומד כבר למעלה מ-100 שנים הקיר הזה.

איל טפרברג : והקיר היה במצב טוב עד שהתושב התחיל לגעת בו באופן עצמאי.

זיו רכלבסקי : הוא לבד על דעת עצמו החליט שהוא מתחיל לגעת בו.

עמנואל קאופשטיין : זה מבנה לשימור בכלל?

זיו רכלבסקי : כן בטח. עצרנו אותו בדיוק מסיבה זו.

איל טפרברג : מה שקרה זה שהעבודה שהוא עשה בחלק הפנימי גרמה לחורים גם בחלק החיצוני, החורים לא היו. לי גם מפריע שלא ברור מי כתב חוות הדעת המקצועית, היא לא נשלחה על גבי דף לוגו רשמי.

יואב מלטר : מה שאני מציע זה לקבל את בקשת התושב, לאפשר מילוי בין האבנים בצד החיצוני, בין האבנים בצד הפנימי במקום שיש עמוד תמיכה וכיסוי מלא איפה שאין עמוד תמיכה. מילוי בטיח מיוחד שתואם לקיר הקיים.

זיו רכלבסקי : אני שואל האם אפשר לקבל מהנציג של שימור אתרים אדריכל שיפקח על העבודה.

פרי גרינולד : גיא שחר היה אמור להשתתף בישיבה אך נבצר ממנו להגיע ולכן שלח התייחסותו : "קיר החאן הוא בעל ערך רב, ומיקומו אכן עלול להוות סכנה עבור העוברים והשבים לאור מצבו.

מאחר והקיר נמצא בבעלות פרטית יש לוודא שהעבודות מבוצעות על פי חוות הדעת והפירוט כפי שהוצג בתוכן המייל.

לדעתנו כדאי להציג בפני וועדת השימור את מפרט העבודה לקיר, ואת חוות הדעת שהתקבלו עבור עבודות אלו, בכדי לקבל את ההחלטה באופן מושכל. מנגד אין לגרור את הנושא מול בעל הנכס.

בכל מקרה, יש לכיחל את המשקים בין האבנים כלפי חוץ."

זיו רכלבסקי : אנחנו מבקשים שאדריכל מטעמם ילווה את העבודה. גם בבנימינה היו בתים פרטיים תחת שימור והם קיבלו הנחיות שימור.

<p>איתי ויסברג: בית פרטי הנמצא תחת הנחיות שימור חייב לקיים אותן, זכויות הבניה נגזרות מזה שהוא מקיים את הנחיות השימור. לעיתים אפילו בגלל שיש הנחיות שימור הוא מקבל זכויות נוספות כפיצוי. אז את הקיר הזה חייבים להחזיר למצבו. עכשיו יש את החלק הפנימי והחיצוני, החיצוני נראה לי הכי טבעי כיוון שהוא היה חשוף החוצה, האבנים הגדולות בחוץ, אולי זה גם היה המבנה הטבעי שלו. גם בחאן זרעוניה, זה פרטי לגמרי אבל הוא עבד לפי הנחיות שימור מאוד מדויקות. מה שאומר המהנדס בעצם שהוא רוצה לאשר לו לבצע עבודה של סגירת החללים משני הצדדים. ואומר זיו שהוא לא שקט כי היה רוצה שהעבודה תהיה בפיקוח של איש מקצוע. בוא נחליט שאנחנו פונים לגיא ומבקשים אדריכל מטעמו שיפקח.</p> <p>זיו רכלבסקי: אני רוצה להציע שהמועצה לשימור אתרים יאשרו שהאדריכל שהגיש את הצעת המחיר לתיקון הקיר הוא מורשה מטעמם לביצוע עבודות שימור ושהם ילוו אותו ויפקחו עליו.</p> <p>פרי גרינולד: ואם המועצה לשימור אתרים לא יסכימו לפקח?</p> <p>איתי ויסברג: אז נביא את זה שוב לדיון בוועדה.</p> <p>זיו רכלבסקי: רק עוד בקשה אחת אם אפשר, כבר באותה הזדמנות, שהמועצה לשימור אתרים יחד עם עמותת דורות יחליפו שם את השלט כי הוא לא נכון במימון שלנו.</p>	
<p>הוועדה קובעת כי יש להיעתר לבקשת התושב בכפוף לפיקוח על העבודה של המועצה לשימור אתרים או מי מטעמם ואישור שנעשית על פי תקן השימור. עבודת השיקום תתבצע במימון מלא של התושב.</p> <p>השלט שמוצב על הבית במסגרת הנחיות השימור יבחן לתיקון על ידי המועצה לשימור אתרים ועמותת דורות במימון המועצה והעמותה.</p>	<p>החלטה</p>

סעיף מספר 2 – מיקום מדרגות לולייניות לתחנת ניטור גבעת עדה

<p>איתי ויסברג: כיון שיש לנו נקודת ניטור אויר בגבעת עדה במבנה המועצה, אישרנו באחת הישיבות הקודמות לבנות גרם מדרגות בחלק האחורי בקטע הצפון מזרחי של בניין המועצה, מדרגות לולייניות שיעלו עד למעלה ומשם יהיה אפשר להגיע לנקודת הניטור, אלא שלאחר שכבר ייצרנו את המדרגות וביצענו עבודות ביסוס הסתבר כי גרם המדרגות עומד מול חדר הישיבות של המועצה וחוסם את החלון. כיוון שזהו חדר הישיבות ההיסטורי ואחד מהאלמנטים השימוריים העיקריים במבנה ביקשתי מיואב לבחון מיקום חלופי לאורך הקיר שמתאים יותר ולא יפריע להצבת אותו גרם מדרגות שכבר יוצר.</p> <p>יואב בחן ומצא שהמקום סביב תאי השירותים מתאים יותר מאחר והוא לא נראה מבפנים והוא לא פוגע בנוף. הבקשה היא לאשר את מעבר המיקום להצבת גרם המדרגות, זה יעלה ביסוס נוסף.</p> <p>זיו רכלבסקי: זה לא מפריע לפרטיות של השירותים?</p> <p>יואב מלטר: לא.</p> <p>מנחם ברגב: הוא לא מפריע לדלת של שי"ל?</p> <p>יואב מלטר: לא.</p>	<p>דיון</p>
---	--------------------

החלטה	הוועדה מאשרת את המיקום החלופי המוצע להצבת גרם המדרגות.
דיון	<p style="text-align: center;">סעיף מספר 3 – חלופות שיפוץ לבית יד לבנים בנימינה</p> <p>איתי ויסברג: אני יוצא מהדיון בשל עניין אישי במקום. סומך עליכם. מנחם אני מעביר אליך את ניהול הדיון.</p> <p>אושרת נגר: בית יד לבנים בבנימינה הגענו למצב שלא כל החללים מונצחים בו ואין מקום להנציח את החללים שהתווספו למרבה הצער ובטח לא עתודות למקרה שנצטרף ובתקווה שלא נצטרך. זה אומר שזה מצריך חשיבה ותכנון מחדש של החלל עצמו. פרסמנו קול קורא לעיצוב החלל, ובחרנו שתי מעצבות לנושא.</p> <p>מנחם ברגב: אולי לפני זה כדאי להזכיר למי שלא היה נוכח שלפני כשנה קיימנו ישיבה של הוועדה ביד לבנים עם הנוגעים בדבר והוחלטו עקרונות ההנצחה.</p> <p>אושרת נגר: יצאנו בקול קורא במטרה להבין איך אנחנו מכבדים את המקום ונותנים במה ראויה ושווה לכל המונצחים, כל מי שמוכר על ידי משרד הביטחון, עושים רה-ארגון בתוך החלל כי בסוף הוא חלל מוגבל מבחינת מקום. הכל נעשה בתיאום עם אפרת רפ מנהלת יד לבנים בנימינה. יצאנו ארבעתנו (אפרת, שתי המעצבות ואני) לסיור בבתי יד לבנים פה ביישובים סמוכים - באור עקיבא, בצמח, בעפולה, הלכנו ללמוד על רעיונות בהמלצה של יד לבנים ארצי במקומות שהם יחסית חדשים ושיפצו לאחרונה, שאבנו מכל מקום רעיון או שניים.</p> <p>אני מדגישה כי הגשנו בקשה לקבל כספים על השיפוץ, כרגע עדיין לא קיבלנו אישור תקציבי לכלום, לפני משורת הדין ובגלל לוחות הזמנים והרצון להספיק לסיים את עבודת השיפוץ לפני יום הזיכרון הקרוב, אושר לנו להתחיל להתקדם עם 100 אש"ח בלבד. אז בתוך התקציב המאוד מצומצם הזה אנחנו מנסים לייצר יש מאין, כמה שיותר ולעשות מקסימום אפקט.</p> <p style="text-align: center;">**מציגה חלופה**</p> <p>אושרת נגר: אנחנו כרגע בשלב של כתב כמויות. נשתדל לעשות את כל מה שראיתם בחלופה, אבל אם לא נעשה את זה בשלבים. אנחנו רצים במקביל גם מול הספקים כדי להספיק.</p>
החלטה	הוועדה מחליטה לאשר את החלופה שהוצגה לה.